

HACAMAT*

*Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.*

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü
li'l-müttakîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ
seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî
ecmaîn...*

*İ'lemû eyyühe'l-ihvân... İne efdale'l-kitâbi
kitâbu'llâh... Ve enne efdale'l-hedyi hedyü
muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem...
Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle
muhdesin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh...
Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-
muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve
selleme ennehû kâl:*

أَلْحِجَامَةُ فِي الرَّأْسِ، شِ فَاءٌ مِنْ سَبْعٍ، إِذَا مَا نَوَى
صَاحِبُهَا : مِنْ الْجُنُونِ، وَالصُّدَاعِ، وَالْجَذَامِ،
وَالْبَرَصِ، وَالنُّعَاسِ، وَوَجَعِ الصَّرْسِ، وَظُلْمَةِ
يَجِدُهَا فِي عَيْنَيْهِ

(طب. وأبو نعيم عن ابن عباس)

RE. 201/13 (*El-hicâmetü fi'r-re'si, şifâün min
seb'in, izâ mâ nevâ sahibühâ: Mine'l-cünûni,
ve's-sudâi, ve'l-cüzâmi, ve'l-berasi, ve'n-
nüâsi ve vecei'd-dırsi, ve zulmetin yecidühâ fî
ayneyhi.*)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle
çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

“—Mefhar-i mevcûdât Muhammed Mustafâ râ salevât!” [Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

“—Seyyidü's-sâdât Muhammed Mustafâ râ salevât!” [Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

*“—Habîb-i Hüdâ Muhammed Mustafâ râ salevât!
[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]*

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Baştan Yapılan Hacamat

Geçen dersimizdeki son hadiste:

“—Hac ile Ramazan ve Cumalar, aralarındaki —yani geçen seneki hac ile bu seneki hac arasında, geçen seneki Ramazan ayı ile bu seneki Ramazan ayı arasında, geçen Cuma ile bu Cuma arasında olan— ufak günahları mahveder.” denilmişti.

Bir de;

“—Makbul hacıya ehl-i beytinden dört yüz kişiye şefaathakkı verilir.” buyurulmuştu. Günahından da anasından doğduğu gibi temizleneceği müjdelenmişti.

Bugün ise hacamattan bahsediyor. Biz *hacamat* deriz. Aslında *hicâme*, hâ'nın kesresiyle okuyorlar.

Taberânî ve Ebû Nuaym, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹

الْحِجَامَةُ فِي الرَّأْسِ، شِ فَاءٌ مِنْ سَبْعٍ، إِذَا مَا نَوَى
صَاحِبُهَا : مِنْ الْجُنُونِ، وَالصُّدَاعِ، وَالْجُذَامِ،
وَالْبَرَصِ، وَالنُّعَاسِ، وَوَجَعِ الصَّرْسِ، وَظُلْمَةِ
يَجِدُهَا فِي عَيْنَيْهِ

(طب. وأبو نعيم عن ابن عباس)

RE. 201/13 (*El-hicâmetü fi'r-re'si, şifâün min seb'in, izâ mâ nevâ sahibühâ: Mine'l-cünûni, ve's-sudâi, ve'l-cüzâmi, ve'l-berasi, ve'n-nüâsi, ve vecei'd-dırsi, ve zulmetin yecidühâ fî ayneyhi.*)

(*El-hicâmetü fi'r-re'si*) “Baştan hacamat olmak, (*şifâün min seb'in, izâ mâ nevâ sahibühâ*) eğer sahibi niyet ederse, yedi derde şifadır: (*Mine'l-cünûni*) Cinnet, delilik; (*ve's-sudâi*) baş ağrısı, (*ve'l- cüzâmi*) cüzzam, (*ve'l-berasi*)

¹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.29, no:10938; Taberî, *Tehzîbü'l-Âsâr*, c.VI, s.382, no:2870; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.154, no:2779; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.156, no:8338; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.52; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.13, no:28128; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XII, s.174, no:11705.

baras, (ve'n-nüasi) uyuklama, (vevecei'd-dırsi) diş ağrısı, (ve zulmetin yecidühâ fî ayneyhi) gözlerin kararması, görememezlik.”

“—Bunların hepsine şifa olur” diyor, başından hacamat olduğu takdirde.

b.Aç Karnına Yapılan Hacamat

İbn-i Mâce ve Hâkim, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet etmişlerdir.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²

الْحِجَامَةُ عَلَى الرَّيْقِ أَمْثَلُ، وَفِيهَا شِفَاءٌ وَبَرَكَاتٌ،
وَتَزِيدُ فِي الْحِفْظِ وَفِي الْعَقْلِ؛ فَاحْتَجِمُوا عَلَى
بَرَكَاتِ الْيَوْمِ الْخَمِيسِ؛ وَاجْتَنِبُوا الْحِجَامَةَ يَوْمَ
الْجُمُعَةِ وَالسَّبْتِ وَالْأَحَدِ؛ وَاحْتَجِمُوا يَوْمَ
الْإِثْنَيْنِ وَالثَّلَاثَةِ، فَإِنَّهُ الْيَوْمُ الَّذِي عَافَى اللَّهُ فِيهِ
أَيُّوبَ مَنَ الْبَلَاءِ؛ اجْتَنِبُوا الْحِجَامَةَ يَوْمَ الْأَرْبَعَاءِ،
فَإِنَّهُ الْيَوْمُ الَّذِي ابْتُلِيَ فِيهِ أَيُّوبُ؛ وَمَا يَبْدُو
جُدَامًا، وَلَا بَرَصًا إِلَّا فِي يَوْمِ الْأَرْبَعَاءِ، أَوْ فِي لَيْلَةِ
الْأَرْبَعَاءِ

(ه.ك. عن ابن عمر)

² İbn-i Mâce, *Sünen*, c.X, s.306, no:3478; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.235, no:7481; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.253, no:5969; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duâfâ*, c.II, s.308; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.II, s.100; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.10, no:28110; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XII, s.173, no:11703.

RE. 201/14 (*El-hicâmetü ale'r-rîkı emselü, ve fîhâ şifâun ve bereketün, ve tezîdü fi'l-hıfzı ve fi'l-akl; fa'htecimû alâ bereketi'llâhi yevme'l-hamîs; ve'ctenibu'l-hicâmete yevme'l-cumuati ve's-sebti ve'l-ehad; va'htecimû yevme'l-isneyni ve's-sülesâi, feinnehü'l-yevmü'llezî afa'llàhu fîhi eyyûbe mine'l-belâi; ictenibu'l-hicâmete yevme'l-erbiâi, feinnehü'l-yevmü'llezi'btüliye fîhi eyyûbü; vemâ yebdü cüzâmün, velâ berasun illâ fi yevmi'l-erbiai, ev fîleyleti'l-erbiâi.*)

(*El-hicâmetü ale'r-rîkı emselü*) “Hacamatı aç karnına yaptırmak daha iyidir. (*Ve fîhâ şifâun ve bereketün*) Bu aç karnına yapılan hacamatta şifa ve bereket vardır. (*Ve tezîdü fi'l-hıfzı ve fi'l-akl*) Akli ve hafızayı arttırır. (*Fa'htecimû alâ bereketi'llâhi yevme'l-hamîs*) Perşembe günü Allah'ın bereketi üzerine hacamat olun!”

(*Ve'ctenibu'l-hicâmete yevme'l-cumuati ve's-sebti ve'l-ehad*)

“Cuma, Cumartesi ve Pazar günleri hacamattan sakının!”

(*Va'htecimû yevme'l-isneyni ve's-sülesâi*) “Pazartesi ve Salı hacamat olun! (*Feinnehü'l-yevmü'llezî afa'llàhu fîhi eyyûbe mine'l-belâi*) Çünkü bu günler Cenabı Hakk'ın Eyüp AS'a belâdan afiyet verdiği günlerdir.”

(*İctenibu'l-hicâmete yevme'l-erbiâi*,) “Çarşambadan da sakının! (*Feinnehü'l-yevmü'llezî afa'llâhu fîhi eyyûbe mine'l-belâi*) Zira Eyüp AS'ın hastalığı bugün geldi. (*Vemâ yebdü cüzâmün, velâ berasun illâ fi yevmi'l-erbiai, ev fî leyleti'l-erbiâi*) Cüzam ve baras hastalığı Çarşamba günü veya gecesi meydana çıkar.”

Ben de bir Pazar hacamat olacaktım, ayın 21'ine geliyormuş. Bereket o günde hacamatçı gelemedi, çocuğun ayağında bir sakatlık olmuş. Bugün de burada “Pazar günü olmayın!” hadisini okuduk.

c. Pazar Günü Yapılan Hacamat

Deylemî, Câbir ibn-i Abdullah RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³

الْحِجَامَةُ يَوْمَ الْأَحَدِ شِ فَاءُ

(الديلمى عن جابر)

RE. 202/1 (*El-hicâmetü yevme'l-ehadi şifâün*)
“Pazar günü hacamat olmak şifadır.”

Yukarıdaki hadis-i şerifte demin, “Pazar günü olmayın!” diyordu. Burada da “Pazar günü yapılan hacamatta da şifa vardır.” buyurulmuş.

³ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.154, no:2778; Câbir ibn-i Abdullah

d.Tok Karnına Hacamat

Deylemî, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

الْحِجَامَةُ عَلَى الرَّيْقِ دَوَاءٌ، وَعَلَى الشَّبَعِ دَاءٌ، وَفِي
سَبْعِ عَشْرَةَ مِنَ الشُّهُرِ شِفَاءٌ، وَی وَمَ الثُّلَاثَاءِ
صِحَّةٌ لِلْبَدَنِ؛ وَ لَقَدْ أُوصَانِي جِبْرِیْلُ بِالْحِجْمِ،
حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّ هُوَ لَا بُدَّ مِنْهُ

(الدیلمی عن أنس)

(*El-hicâmetü ale'r-rîki devâün, ve ale's-şıbeı dâün, ve fî seb'a aşerete mine's-şehri şifâün, ve yevme's-sülâsâi sıhhatün li'l-bedeni; vелеkad evsânî ci'brilü bi'l-hicemi, hattâ zanentü ennehû lâ büdde minhü.*)

(*El-hicâmetü ale'r-rîki devâün*) “Aç karnına hacamat olmak devadır. (*Ve ale's-şıbeı dâün*) Tok karnına hacamat olmak derttir. (*Ve fî seb'a aşerete mine's-şehri şifâün*) Ayın on yedinci günü olmak şifadır. (*Ve yevme's-sülâsâi sıhhatün li'l-bedeni*) Salı günü olmak da beden için sıhhattir. (*Vелеkad evsânî ci'brilü bi'l-hicemi*) Cebrâil AS hacamatı o kadar tavsiye etti ki, (*hattâ zanentü ennehû lâ büdde minhü*) mutlaka yapılması lâzım zannettim.”

⁴ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.153, no:2776; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.17, no:28153; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XII, s.173, no:11704.

e.Kafa Arkasındaki Çukurdan Hacamat

Deylemî, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

الْحِجَامَةُ فِي نُقْرَةِ الرَّأْسِ تُورِثُ النُّسْيَانَ،
فَتَجَنَّبُوا ذَلِكَ؛ وَأَكْثَرُوا مِنْ قَوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ،
وَالِاسْتِغْفَارِ؛ فَإِنَّهُ مَا أَمَانَ فِي الدُّنْيَا مِنَ الذُّلِّ،
وَفِي الْآخِرَةِ جُنَّةٌ مِنَ النَّارِ

(الديلمى عن أنس)

RE. 202/3 (*El-hicâmetü fî nukreti'r-re'si tûrisü'n-nisyâne, fetecennebû zâlike; ve eksirû min kavli lâ ilâhe illa'llâhu, ve'l- istiğfâri; feinnehümâ emânün fi'd-dünyâ mine'z-züllî ve fi'l ahireti cünnetün mine'n-nâri.*)

(*El-hicâmetü fî nukreti'r-re'si tûrisü'n-nisyân*)
“Şu kafanın arkasında çukurcuk bir yer var, o çukur yerden hacamat olunursa unutkanlık yapar; (*fetecennebû zâlike*) bundan sakının! O çukur yerden hacamatı yaptırmayın!”

Ekseriyetle hacamat yapanlar bunları pek iyi bilmezler, neresine kolay gelirse hemen oradan yapıvermeye çalışırlar. Buna dikkat edin!

(*Ve eksirû min kavli lâ ilâhe illa'llâhu*) “Bununla beraber *Lâ ilâhe illa'llâh* kelime-i tayyibesini çok söyleyin! (*Ve'l-istiğfâr*) İstiğfarı da çok

⁵ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.154, no:2780; Enes ibn-i Mâlik

söyleyin! (*Feinnehumâ emânün fi'd-dünyâ mine'z-zülli*) Bu ikisi, *Lâ ilâhe illa'llâh* kelimesi ve istiğfar, dünyadaki zilletten emandır. (*Ve fi'l ahireti cünnetün mine'n-nâri*) Ahirette ise Cehenneme girmenize mâni olurlar, kalkan olurlar.”

f.Hacamat Her Derde Devadır

Deylemî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

الْحِجَامَةُ تَنْفَعُ مِنْ كُلِّ دَاءٍ، إِلَّا فَاخْتَجِمُوا

(الديلمى عن أبى هريرة)

(*El-hicâmetü tenfeu min külli dâin, elâ fa'htecimû.*)

(*El-hicâmetü tenfeu min külli dâin*) “Hacamat her derde devadır, her hastalığa fayda verir. (*Elâ fa'htecimû*) Agâh olun, mütenebbih olun, sözüme kulak verin, hacamat olun!”

Bu hacamat hakkında tabi birçok şeyler söyleniyor. Ben de bir vakitler sordum bu hacamat hakkında. “Ben de bu hadislere göre hacamat olayım!” istiyordum gençlik devirlerimde.

“—Yok!” dediler. “Bu; Arabistan'daki, sıcak memleketlerdeki halka göre söylenmiştir. Oradaki sıcaklığa karşı kan fazla oluyor, ondan dolayı yapılıyor. Bu bizim memleketlerde gerekmez!” dediler.

⁶ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.155, no:2782; Ebû Hüreyre RA'dan.

Ben de o zamandan beri pek yaptırmıyordum. Ama Şimdi burada bizim Hacı Abdullah Efendi her sene yaptırıyor, bizi de teŐvik ediyor; kaç senedir biz de yaptırıyoruz.

Meselâ, bizim tıp doktorlarımız;

“—Vücut, kanını on beş günde bir kere kendisi aktarır.” diyorlar.

İçerideki tasfiye makineleri, kanı kendi kendine tasfiye ediyormuş. Fakat ne kadar tasfiye ederse etsin, bazen bazı yerlerde tıkanıklıklar hasıl oluyor. Onları kan, kendi kuvvetiyle atamıyor. Atamayınca dıŐtan bir tesirle onu çekip almak gerekiyor.

En güzel çekici, o boynuzlarla, hacamatçılarının boynuzlarıyla ki emme yapıyor, o emme ile zorla alıyor onu. Orda tıkanıklık varsa da onu zorla çekiyor. Çekince kan yolu açılmış oluyor, rahatlık oluyor vücutlarda. Vücut makinesine de bir nevi yardım oluyor. Kendisi daha kolaylıkla işini görmüş oluyor.

İkincisi: Efendimiz SAS vücutun kanını tasfiye ettiğini bilmez miydi? Pekâlâ bilirdi Peygamber SAS.

“—Vücut, kanını kendisi tasfiye ediyor, hacamata lüzum yok!” diyebilirdi.

Fakat ona melek olan Cebrâil AS tavsiye ediyor, “Hacamat olacaksınız!” diye. O da tabii bunu bize tavsiye ediyor. Bu sünnettir. Bu sünnetin icra edilmesiyle hem sevap kazanılır hem vücut fayda görür. Bak, “Bedendeki birçok hastalığa

şifa olur.” diyor. Bunların hepsinin künhüne, hakikatine vakıf olabilecek kudretimiz yoktur tabi...

Peygamber SAS'ın söylediğinin hepsinin çeşitli hikmetleri vardır. O hikmetlerin bir tanesini bile anlayamayız. Bize düşen onun söylediğini gücümüz yetiyorsa yapabilmek. Onun için bu aylarda mesela bugün 30 dereceye yaklaşıyoruz. Hava bayağı bir sıcak.

Hele bazı insanların tahammülü de az olur buna karşı. Kanı fazla olursa, insanın bazı zararları görme ihtimali de vardır. Onun için hacamat daima iyidir.

Onun için dört şeydir zannedersem: Hacamat bir, sülük iki, yürümek üç... Dördüncüsü aklıma gelmedi. Bu dört şey sıhhati takviye eder. Sülüğün de kendine göre bir hassası var. O da emiyor kanı, emmekle beraber bir maddeyi de içeriye zerk ediyormuş. Bir maddesi var onun kanı sulandırıcı, onu da içeriye salıverirmiş. Sülüğün o faydası da varmış.

Fakat boynuzla olan hacamatta da çekme var. Onu oradan çekip alıyor. Sonra sülükte bir zorluk var. Sülük alındıktan sonra yeri mütemadiyen kanar durur. Kolayca kanını kesemezsiniz. Kanar; abdestiniz bozular, üstünüz kirlenir, rahatsız eder. Ama hacamatınki öyle değil. Hacamatçı boynuzunu aldı, orasını kapadı mı kuruyuverir gider.

g.Hacerü'l-Esved Cennetten Gelmiş

Ahmed ibn-i Hanbel, İbn-i Adiy ve Beyhakî, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷

الْحَجَرُ الْأَسْوَدُ مِنَ الْجَنَّةِ، وَكَانَ أَشَدَّ بَيَاضًا مِنَ
الثلج، حَتَّى سَوَّدَتْهُ خَطَايَا أَهْلِ الشِّرْكِ

(حم. عد. هب. عن ابن عباس)

RE. 202/5 (*El-hacerü'l-esvedü mine'l-cenneti, ve kâne eşedde beyâdan mine's-selci, hattâ sevvedethü hatâyâ ehli'ş-şirk.*)

(*El-hacerü'l-esvedü mine'l-cenneti*) “Hacerü'l-Esved cennet- tendir. (Ve kâne eşedde beyâdan mine's-selci) O, kardan daha beyazdı, (*hattâ sevvedethü hatâyâ ehli'ş-şirk*) onu müşriklerin günahları kararttı.”

Ehl-i şirkin hataları taşı karartırsa, ehl-i şirk ile muamelesi olan insanların hali nasıl olur? Allah-u a'lem.

h.Hacerü'l-Esved Beyaz Bir Yakut İdi

İbn-i Huzeyme, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

⁷ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.307, no:2796; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VII, s.361, no:3879; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.263; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.450, no:4034; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.IV, s.219, no:2733; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

⁸ İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.IV, s.220, no:2734; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

الْحَجَرُ الْأَسْوَدُ يَأْقُوتَةُ بَيْضَاءُ مِنْ يَأْقُوتِ الْجَنَّةِ،
وَإِنَّمَا سَوَّدَتْهُ خَطَايَا الْمُشْرِكِينَ، يُبْعَثُ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ مِثْلَ أُحُدٍ، يَشْهَدُ لِمَنْ اسْتَلَمَهُ وَقَبَّلَهُ مِنْ
أَهْلِ الدُّنْيَا

(ابن خزيمة عن ابن عباس)

RE. 202/6 (*El-hacerü'l-esvedü yâkûtetün beydâü min yâkûti'l- cenneti, ve innemâ sevvedethü hatâyel-müşrikîne, yüb'asü yevme'l- kıyâmeti misle uhudin, yeşhedü li- meni'stelemehû ve kabbelehû min ehli'd- dünyâ.*)

(*El-hacerü'l-esvedü yâkûtetün beydâü min yâkûti'l- cenneti*) Hacer-i Esved, cennet yakutlarından beyaz bir yakut idi.

Mekke-i Mükerreme'de, Kâbe'yi tavafa başlarken *Hacerü'l- Esved*'den başlanır ve tavaf ederken her şavtta *Hacerü'l-Esved* selâmlanır. O taş aslında *Hacerü'l-Ebyad*'miş da adı *Hacerü'l- Esved* olmuş. “Bu beyaz bir yakut idi. Cennet taşlarından yakut denilen taşın beyazı idi.” buyuruyor.

(*Ve innemâ sevvedethü hatâyel-müşrikîne*) Onu, müşriklerin hataları kararttı. O zaman İslam'dan evvel tabii müşrik insanlar vardı. O müşriklerin günahları o taşın kararmasına sebep oldu.

Günah insanlar üzerinde kötü bir tesir yaptığı gibi, ki yüzleri karartır, yüzün kararmasını ehli anlar. Yüzün ne kadar beyaz olursa olsun, o yüzün karartısı onun simasında apaçıktır.

Hani bir vakit gelecek ki “Mü’min bu, kafir bu” diye damga vurulacakmış. O damgayı gören, mü’minle kâfiri anlayacakmış. Bunu, ehl-i hakikat her zaman görür. Kimin mü’min, kimin kafir olduğu alnından bellidir insanın.

Binaen aleyh o taşın da kararması; ehl-i şirk ona sürüyor ellerini, öpüyor, onların halleri taşa da aksediyor.

i.Hacerü'l-Esved Kıyamet Günü Şahitlik Eder

(*Yüb’asü yevme’l-kıyâmeti*) “Kıyamet gününde Hacerü'l-Esved de ba’s olunacak.” Biz ba’s olunacağız, Allah bizi yeniden meydana getirecek, bir hilkat yapacak. Bu hilkatin içinde bu taş da gelecek. Nasıl gelecek? (*Misle uhudin*) “Uhud Dağı kadar büyütülecek.”

Uhud denilen bir dağ var Arabistan’da. Bizim dağların bir eşi yani. Ama o makbul bir dağdır. O dağ kadar büyüyecek o taş... Hatta kâfirin dışı de öyle büyüyecek, vücudu da öyle büyüyecek. Niçin?

Cehennemdeki azabı çok olsun diye. Vücudunu da Allah-u Teàla onun öyle büyük yapacak. Bu Hacer-ül Esved denilen taş da Uhud gibi büyüyecek.

(Yeşhedü li-meni'stelemehû ve kabbelehû min ehli'd-dünyâ) “Dünya ehlinden kimler onu istilâm ettiyse, kimler ona elini sürdüyse, kimler onu öptüyse onlar için şahitlik yapacak:

‘—Yâ Rabbi, bu senin Kâbe’ni tavaf etti ve beni istilâm etti, bana elini sürdü, beni öptü. Beni buna şefaathî kıl!” diyerek onlar için şehadet edecek.

Bunlara tabii bizim aklımız erer mi? Ermez. İnkâr edebilir miyiz? Edemeyiz. Çünkü Peygamber SAS’in buyruğudur. İbn-i Hüzeyme, İbn-i Abbas Hazretleri’nden rivayet etmiş. Bu gibi meçhulata bizim aklımız ermez. Zaten bizim imanımız neyedir? Gaybadır değil mi? Gayba olduğu için, bu gibi hallere inanırız.

Cenab-ı Hak, bütün eşyada can yaratmıştır. Her canlının canı da ayrıdır ama. İnsanın canıyla mikrobin canı bir midir şimdi? O mikropta da bir can var. Mikroptan daha başka mahlûklar var ki gayet az yaşarlarmış; üç beş saniye, üç beş dakika içinde o da hayatını devrediyor, geçiyor. Üç beş saniye, üç beş dakika içinde hem evleniyor, çoluk çocuk yapıyor, dünyayı da bırakıp gidiyor. Bu kadar kısa ömürleri olan mahluklarla, Cenab-ı Hakk’ın dünyası dopdolu... Neler olduğunu kim bilir? Hiçbirimizin aklı ermez.

Binaen aleyh şu gördüğümüz mevcudatın içerisinde hayatı olmayan hiçbir şey yoktur. Hepsinin hayatıyeti vardır ama kendisine göredir. Bizim hayatımız bize göre, bizdekilerden sonrasının hayatı onlara göre.

Onun için ki; biz ölüyoruz, gömüyorlar, eczamız dağılıyor, kemiklerimiz kalıyor. Onun için;

“—Siz mezarlıklara girdiğiniz vakit o kemikleri kırmayınız, basıp da çiğnemeyiniz, onlara hakaret etmeyiniz! Çünkü onun ölü kemiğini kırmak, dirinin kemiğini kırmak gibidir. Ölünün kemiğini çiğnemek, dirinin kemiklerini çiğnemek gibidir” telkini var.

Bunu anlayabilir miyiz? Anlayamayız. “Öldü, çürüdü gitti” diyoruz. “Kırıverelim, atıverelim, yakıverelim.” Bunlara aklımız ermez. Bize lazım olan yalnız imandır.

j.Sadıklarla Beraber Olun!

Bugün bir şey okudum da çok hoşuma gitti. İrade bahsini okuyordum. İrade bahsinde, “İrade ilk yoldur.” diyor. Bir insan bir şey yapacağı zaman evvelâ murad eder, “Ben böyle iş yapacağım!” diye. Yani iş yapmadan evvel, murad ettiği şeyi içinde bir tasarlar.

“Ben bir ev yapayım” diyerek bir ev yapmayı murad eder. Bunu içinde evvela hazırlar. Ondan sonra işi yapmaya başlar. Yapıldıktan sonra irade etmemiştir. Yapmadan önce irade etmiş, murad etmiştir. Muradına göre de hareket eder. Bu harekete murad diyorlar. Bu iraden olmadıkça bir şey olmaz. Bu iradeni, bu muradı ne tarafa çevirirsen o taraf hallolur. Bunu dünyaya çevirirsen dünyalığın olur. Ahiretine çevirirsen ahiretliğin olur.

O irade bahsinde, Süleyman ile Ahmed adlı iki kişi hakkında bir hikâye gördüm. Süleyman hoca, Ahmed de onun talebesi. Ahmed hocasına söz veriyor:

“—Senin sözünü kat’iyyen kırmayacağım. Bir dediğini iki etmeyeceğim, ne dersen pekiyi!” diyeceğim diyor.

Bir gün hocası, Ahmed’e demiş ki:

“—Fırını yak!”

Yakmış fırını.

“—Efendi hazretleri, fırın yandı.” demiş.

Hoca da ders okuyormuş veya okutuyormuş, meşgulmüş; ilgilenmemiş.

“—Efendim, yaktım fırını!” demiş, üç defa tekrar etmiş.

Üçüncüde hocası:

“—Yaktınsa, git gir içine!” demiş.

Ahmet; “Efendime söz verdim bir kere, sözünü kırmayacağım!” diye derhal açıyor fırının kapağını ve fırının içine giriyor.

Bir müddet sonra hocası kendine geliyor. Demek ki bir gayb halindeymiş, o gayb halinden huzura gelmiş. Ahmed’in fırına girdiği aklına gelmiş.

“—Aman koşun, Ahmed fırına girdi. Bakın bir şey olmasın!” demiş.

Bakıyorlar ki Ahmed’in kılına bile keder gelmemiş.

Bu sadakat... İradesindeki sadakat, verdiği sözdeki sadakat. Verdiği sözde sadık olduğundan dolayı, Allah-u Teâlâ onu himaye ediyor. Bu gibi hikâyeler, insanların imanını takviye eder.

Cenab-ı Hak da Kuran'da böyle hikâyeleri, eski geçen insanların halini bize naklediyor, ki onlardan ibret alalım, takviye edelim kendimizi... Peygamberimize de öyle, bize de öyle tabi. Bu gibi vakalar insanlar üzerinde geniş tesir yapar. Onun için insan sadık olursa, onun hâmîsi Allah'tır.

Onun için, Hak Sübhânehû ve Teâlâ, *estaizu bi'llâh*:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الْ

صَادِقِينَ

(التوبة: ١١٩)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenü'teku'llâhe ve kûnû mea's-sâdikîn*) “Ey iman edenler, Allah'tan korkun ve sâdıklarla beraber olun!” (Tevbe, 9/119) buyuruyor.

Neden? Sâdıkın hali sana da geçecek, sen de sâdık olacaksın. Sen sâdıklarla düşer kalkarsan, sadakat sana da geçer, sen de sâdık olursun. Fâsıklarla düşüp kalkarsan, fısk sana da geçer her ne kadar iyi de olsan. Buna dikkat edin!

Sen ne kadar iyi de olursan ol, düşüp kalktığın insanlar fâsık ve fâcirler ise, senin iyiliğini bir gün muhakkak yenecekler, sen de onların arasına

karişacaksın. Onun için, sen arkadaşlarını seçerken fâsık kimselerden seçme! İyi kimseleri bul, onlarla düş kalk ki, o iyi haller de sana geçsin. İnsanın kötü hali Hacer-ül Esved gibi bir taşa tesir ederse, insan gibi bir mahluka nasıl tesir etmesin! İnsan, daima iyi insanlarla düşüp kalkmayı kendine vecibe edinmelidir.

Benim bir arkadaşım vardı da çocukları yeni yetişiyordu.

“—Ben çocuklarımı takip ediyorum. Bakıyorum ki hep iyi insanları seçiyorlar. İyi insanlarla düşüp kalkıyorlar. Onun için korkum yok çocuklarımdan.” diyordu.

şimdi o adam bağıyor Silvan’dan mı nereden:

“—Ođlum ben sizi yetiştirdim. Adam olun, memlekete faydalı olun diye dişimden tırnağımdan artırarak sizi okuttum. şimdi siz ne oldunuz böyle?” diyor.

Ne olacak, düşüp kalktığı insanlar neyse o olacak.

O yüzden çoluğunun çocuğunun üzerinde insan çok titizlikle durmalı. Her gün takip etmeli. Çünkü her gün senin ekmeğini yiyor o. Her gün onu takip edeceksin, kötü yere gidiyorsa gitmemesi için elinden gelen ne varsa yapacaksın. Yapamadığın gün çocuk senden gitmiştir vesselâm.

İnsan acımaz mı? Bir çocuk ne kadar zorlukla meydana geliyor. Kolaylıkla mı geliyor?

k.Dînî Mevzûlarda Titizlik

Deylemî, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹

الْحِدَّةُ لَا تَكُونُ إِلَّا فِي صَالِحِي أُمَّتِي، وَأَبْرَارِهَا،

وَأَتْقِيَا نَهَا، ثُمَّ تَفِيءُ

(الديلمى عن أنس)

RE. 202/7 (*El-hiddetü lâ tekûnu illâ fi sâlihî ümmetî, ve ebrârihâ, ve etkiyâihâ, sümme tefîu.*)

(*El-hiddetü lâ tekûnu illâ fi sâlihî ümmetî*)
“Hiddet, salâbet-i diniyye, dînî mevzûlarda titizlik ancak ümmetimin sâlihlerinde, (ve ebrârihâ) iyi kullarında, (ve etkiyâihâ) ve müttakî kullarında bulunur; (*sümme tefîu*) başkalarında bulunmaz.

Bir kimsenin salâbeti diniyyesi olmazsa, hangi tarafa giderse onun tefini çalar, onun düdüğünü öttürür, onun kölesi olur. Ancak salâbet-i diniyyesi olanlar böyle her kılığa girmezler.

Yine aynı mevzuda, Taberânî, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmiş.

⁹ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.153, no:2775; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.127, no:5803; *Câmiü's-Sağîr*, c.I, s.355, no:3909.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰

الْحِدَّةُ تَغْتَرِي خِيَارَ أُمَّتِي

(طب. عن ابن عباس؛ البغوى عن أبى منصور الفارسى)

RE. 202/8 (*El-hiddetü ta'terî hıyâre ümmetî.*)
“Salâbet-i diniyye, dînî mevzularda titizlik ancak ümmetimin hayırlılarına nasib olur.” buyrulmuş.

I. Abdesti Bozan Şeyler

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹¹

الْحَدَّثُ حَدَّثَانِ : حَدَّثُ اللِّسَانِ، وَحَدَّثُ الْفَرْجِ؛
وَلَيْسَا سَوَاءً، وَحَدَّثُ اللِّسَانِ أَشَدُّ مِنْ حَدَّثِ
الْفَرْجِ، وَفِيهِمَا الْوُضُوءُ

(الديلمى عن ابن عباس)

RE. 202/9 (*El-hadesü hadesân: Hadesü'l-lisâni, ve hadesü'l-ferci; veleysâ sevâün, ve hadesü'l-lisâni eşeddü min hadesü'l-ferci, ve fihime'l-vüdüu*)

¹⁰ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.194, no:11471; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IV, s.317, no:2450; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.VI, s.154, no:40256; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.152, no:2772; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.302; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Müsned*, c.II, s.228, no:617; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.V, s.285, no:40025; Ebû Mansur el-Farsî'den.

¹¹ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.160, no:2814; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.336, no:26310; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XII, s.183, no:11726.

(*El-hadesü hadesân*) “Abdesti bozan hades ikidir: (*Hadesü’l-lisâni*) Lisanın hadesi, (ve *hadesü’l-ferci*) fercin hadesi. (*Veleysâ sevâün*) Bu ikisi bir değildir. (*Ve hadesü’l-lisâni eşeddü min hadesü’l-ferci*) Lisanın hadesi, fercin hadesinden daha ağırdır. (*Ve fihime’l-vüdûu*) Her ikisi için de abdest lazımdır.”

Abdesti bozan şeyler iki tanedir: Bir dil ile abdest bozular, bir de işte avret yerlerinden çıkan şeylerle abdest bozular. Ama bu ikisinin abdest bozukluğu bir değildir. Dil ile abdestin bozulması, avretin abdesti bozuşundan daha şiddetlidir, daha tehlikelidir, daha korkunçtur. Bu ikisinden dolayı da abdest almak lazımdır.

Bu hadis mucibince bazı şikâyetler vaki olmuş Efendimiz SAS Hazretleri’ne ki, bundan dolayı dil ile abdestin bozulmasını terk etmişler; yalnız avret yerlerinden çıkanların abdest bozduğuna hüküm vermişler.

Şimdi bu dil ile abdesti bozan şeyler nedir: İftira, yalan, gıybet... Bu her ne kadar nesh olunmuş ise de hükmen yine bakidir. Ki yalan, iftira, gıybet insanlar için çok büyük bir tehlikedir. Onun için hadis-i şerifte buyrulmuş ki:¹²

الْغَيْبَةُ أَشَدُّ مِنَ الزَّوْنِ

¹² İbn-i Ebi’d-Dünyâ, *Samt*, c.I, s.118, no:164; Gıybet ve’n-Nemîme, c.I, s.45, no:25; Ebü’ş-Şeyh, *et-Tevbîh ve’t-Tenbih*, c.I, s.179, no:162; Câbir ibn-i Abdullah RA’dan ve Ebû Saîd el-Hudrî RA’dan.

Hennâd, *Zühd*, c.II, s.565, no:1178; Câbir ibn-i Abdullah RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.III, s.596, no:8026; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.X, s.349, no:9783.

(*El-gıybetü eşeddün mine'z-zinâ*) “Gıybet, zinadan daha kötüdür.”

Niçin? Gıybetin günahı müteaddidir, boyuna herkese yayılır. Zinanın günahı sana aittir. Ama gıybet yapmak suretiyle o kimsenin şanını, şerefini, şöhretini –artık neleri hakkında söylüyorsan– onu memleket hattında, bütün insanlar hattında rüsvay ediyorsun. Bu rüsvay edilmişliğe, onun şerefini düşürüp alçaltmaya Peygamber razı olmaz.

Sen onu kötülerken, acaba sen ondan iyi misin? Sen kendini bir teraziye koysan da tartsan, acaba ne kadar kabahatlisin? Kendi kabahatlerini görmüyorsun da karşıdaki o adamı bir kabahatinden dolayı insanlara teşhir ediyorsun. Gıybet demek, kabahati teşhir etmek...

“–Filan şöyle fenadır, şöyle kötüdür.” diye küfrüne kadar gidenler de var, maazallah.

“–O günahkâr öldü gitti, bırakın onu!” diyenler de var.

Halbuki bir müslümanın küfrüne hükmetmek kadar tehlikeli, korkunç bir şey yok. Bizim dinimizde insan öyle her şeyle gâvur olmaz. Gâvurluk kolay bir şey değil.

m.Harp Hiledir

Buhârî, Tirmizî ve Ebû Dâvud, Câbir ibn-i Abdullah RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³

الْحَرْبُ خَدْعَةٌ

خ. ت. د عن جابر؛ خ. م. عن أبي هريرة؛ خ. م. د. عن علي؛ د. عن كعب بن مالك؛ ه. عن عائشة؛ ه. عن ابن عباس

RE. 202/10 (El-harbu hud'atün) “Harp hileden ibarettir.”

Normal hayatımızda hud'a, hile, yalan yasak, fakat muharebede düşmanı aldatmak caiz.

Bunun için bizim eski devirlerdeki büyüklerimiz, ta Peygamberimiz SAS'e kadar, gidecekleri istikameti açıklamazlardı. Gideceği istikameti kimseye söylemiyor, ters istikamete gidiyor ki, düşman aldansın; başka tarafa gidiyor sansın diye. Geriden dönüyor dolaşüyor ve tepesine çöküyor düşmanın.

Bu bir hud'adır. Binaen aleyh harp hud'adır, hiledir ama bunu insanlar her yerde tatbik kalkmamalıdır. Yerine göre tatbik olur.

¹³ Buhârî, *Sahîh*, c.X, s.229, no:2805; Tirmizî, *Sünen*, c.VI, s.245, no:1598; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VII, s.225, no:2266; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Buhârî, *Sahîh*, c.X, s.227, no:2803; Müslim, *Sahîh*, c.IX, s.166, no:3274; Ebû Hüreyre RA'dan.

Buhârî, *Sahîh*, c.XI, s.443, no:3342; Müslim, *Sahîh*, c.V, s.306, no:1771; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XII, s.383, no:4138; Hz. Ali RA'dan.

Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VII, s.226, no:2267; Kâ'b ibn-i Mâlik RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VIII, s.355, no:2823; Hz. Aişe RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VIII, s.355, no:2824; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Onun için üç yerde yalana ruhsat verilmiştir:

1. Harpte.
2. Ailede kişinin hanımıyla arasındaki geçimi tesis için, çocukları ıslah için.
3. Birbiriyle kavga etmişleri, dargınları barıştırmak için.

Arada bazı böyle kaçamak sözlerin yapılmasına müsaade edilmiştir ama bu “Mütemadiyen yalan söyleyeyim!” demek değildir.

n.Evde Bereket Olan Üç Şey

Deylemî, Enes ibn-i Mâlik RA’dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁴

الْحُرَّاقَةُ بَرَكَةٌ، وَالتَّنُّورُ بَرَكَةٌ، وَالْبِئْرُ بَرَكَةٌ،

فَأَعِدُّوهُنَّ فِي بُيُوتِكُمْ

(الدیلمی عن أنس).

RE. 202/11 (*El-hurâkatü bereketün, ve't-tennûru bereketün, ve'l-bi'rü bereketün, fea'didûhünne fi büyûtiküm.*)

(*El-hurâkatü bereketün*) “Çakmak taşı bereket-
tir, (*ve't-tennûru bereketün*) tandır berekettir,
(*ve'l-bi'rü bereketün*) kuyu berekettir; (*fea'di-
dûhünne fi büyûtiküm*) bunları evlerinize hazır-
layın!”

¹⁴ *Kenzü'l-Ummâl*, c.XV, s.394, no:41529; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XII, s.184, no:11729.

Hurakah; çakmak taşı demek. Çakmak taşının evde bulunması berekettir. O zaman kibrit yok malum. Hani bu gibi şeylerle idare olunuyormuş.

Tennûr; bizim tandır dediğimiz fırın.

Bi'r; kuyu demek.

Onun için, çakmak taşının evde bulunması, fırının evde bulunması ve kuyunun evde bulunmasını bereket addetmişler. “Bunları evlerinize hazırlayın!” demişler. Bugün de öyledir yine.

Bugün kibrit çok, çeşitli yakar maddeler var, ama yine çakmak taşı kolayca yakıveriyor o gaz ocaklarını. Kibriti alıp uğraşana kadar, çakıverdi mi derhal yanıyor.

Fırın. O da lazım. Bugün gaz fırınları yapılmış. Gaz fırınları var evlerde. Börek yapacaksın, tatlı bir şey yapacaksın, bunları fırına taşımaktansa, âleme gösterip getirip götürmektense, evinde pişirirsin, kendin bilirsin ne yaptığını; oluverir.

Kuyu. Kuyu da lazım her evde. Ya sular kesiliverirse? Terkoslarımız var evde. İyi ama diyelim ki Terkos gölüne bir zehir atıldı şu an. Yahut borular patlayıverir, birkaç gün sular gelmeyebilir evlere...

E sular gelmeyince susuz da olmaz. Ama kuyun olursa oh! Hele tatlı kuyu oldu mu, çok güzel. İçilebilir de kullanılabilir de. Onun için bunları evlerinizde bulundurun!

Eskiden İstanbul evlerinde hep var imiş. Bazen de sarnıç diyorlar, damlardan akan yağmur sularını evlerin altlarındaki depolarda toplarlar, bir senelik su ihtiyacını oradan temin ederlermiş.

Şimdi bunların hiçbirisi kalmadı, Terkos suyu geliyor diye evde şarıl şarıl sular akıtıyoruz. Ama Allah göstermesin yine zorluğunu... Bak bugün mesela o Bingöl denilen yerde deprem olmuş, Allah esirgeye, Allah yardımcıları olsun, Allah sabırlar versin onlara... Birçok kimseler vefat etmekle beraber, suları da kesilmiş. Tankerlerle su taşıyorlar şimdi orada... Zaten zaruret içerisinde olan bir halk, bir de su sıkıntısı çekiyor. Onun için bu kuyular daima iyidir.

o. İpekli Elbise Giymek

الْحَرِيرُ ثِيَابٌ مِّنْ لَّا خَلَقَ لَهُ

(البغوى فى الجعديات، طب. كر. عن ابن عمر)

RE. 202/12 (*El-harîrü siyâbü men lâ halâka leh.*)

(*El-harîrü*) “İpek elbise erkekler için, (*siyâbü men lâ halâkaleh*) ahirette nasibi olmayanın elbisesidir.”

Harîr; ipek. Şimdi bugünün gençleri ipekli elbise giymeye pek meraklı. İpekli esvap giyenlerin ahirette cennet esvaplarından nasibi olmayacak. Şimdi ipek olsun, altın olsun bunlar üzerinde Efendimiz SAS titizlikle durmuş,

“Erkeklere haramdır.” demiş.

Niçin? Altın, ortalığın maişetinde işe yarar bir şeydir. Bunu herkes böyle parmağına, boynuna, şurasına burasına taktıkça, altın bol değil o kadar, ortadaki ticaret metaı azalır.

İpek elbisede de saltanat var. Saltanatı istememiş Peygamber SAS Efendimiz:

“—Mümin’e böyle saltanatlı gezmek yakışmaz!” demiş.

Binaen aleyh ipekli esvap giyenlerin ahirette nasibi yoktur.

O sıdk meselesinde İmam-ı Gazali çok incelemiştir. O kadar incelemiştir ki insan korkar dereceye gelir.

“—Adamın adı Abdullah ise, adı Abdullah olan insan, hakikaten Allah’a ibadet eden değilse, ismiyle yalancıdır bir kere.” diyor. “Senin adın Abdullah idi, hani ibadetin?” dendiği vakit, “Nerede ibadetindeki sadakatin?” dendiği vakit, adam saşırarak tabiatıyla.

Namaz kılan kimse, namaza durduğu vakit, (*İyyâke na’büdü*) dediği vakitte “Ben sana ibadet ediyorum yâ Rabbi!” diyor. Ona ibadet ediyorsun da aklın fikrin çarşıda pazarda, şurada burada dolaşılıyor. Bu ifade ettiğini hareketin göstermiyor ki senin!

Allah-u Teâlâ içi de bilir, dışı da bilir. İçin başka dışın başka olarak (*İyyâke na’büdü*) diyorsun. Dilin diyor ama harekâtın bunu inkâr ediyor.

Bunun altında Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁵

تَعَسَ عَبْدُ الدِّينَارِ وَعَبْدُ الدِّرْهِمِ

(خ.ه. عن ابى هريرة)

(Taise abdü'd-dînâri ve abdü'd-dirhemi)
“Paranın, pulun köleleri mahvoldular, helâk oldular! Paraya tapanlar helâk oldular, dinara dirheme tapanlar helâk oldular.”

Dinar, o zaman Arabistan’da bulunan altın para.
Dirhem de yine o zaman kullanılan gümüş para.

“—Dinarın dirhemini kulu olanlar, paranın kulu olanlar helak olsun!” diyor.

“—Kim diyor?”

İki Cihan Serveri...

“—Neden diyor?”

Allah’a tapacağı yerde, Allah’ı bırakmış paraya tapıyor adam. Nasıl demesin! Sen bu dünyaya bu paraya tapmak için gelmedin ki... Senin vazifen bu dünyada, bu mülkün sahibini tanıyıp ona ibadet etmek. Sen onu tanıyıp ibadet etmektense, üç günlük fani dünyada bütün ömrünü paralara harcıyorsun.

¹⁵ Buhârî, *Sahîh*, c. İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.164, no:4125; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.X, s.245, no:20937; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.IV, s.41, no:4289; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VIII, s.12, no:3218; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.411, no:8120; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.IV, s.236, no:4073; Ebû Hüreyre RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.III, s.202, no:6170; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XI, s.294, no:10815.

Bunun altına kadife ve ipek de giriyor. Böyle ipeklilere tapanlar, kadife kumaşlara tapınanlar da bunların arasındadır.

Niçin? Hayat-ı dünyayı böyle şan ile şöhret ile zevk-ü sefa ile geçirmek, ahireti unutmamanın bir sebebi oluyor. Onun için, bunlara ümmetim itibar etmesin de Allah'a itibar etsin diye.

Binaen aleyh, kul neye bağlandıysa onun kuludur. Burada onu diyor: Paraya bağlandıysa paranın kuludur. İşine bağlandıysa işinin kuludur. Sanatına, neyine bağlandıysa onun kuludur. Allah'a bağlandıysa Allah'ın kuludur.

Onun için, Allah hepimizi affetsin de tabii dünyada hayatımızı muhafaza edebilmek için kazanç lazım. Bu kazancın temini için de tabii çeşitli yollara herkes girecek. Fakat bu yollara bağlanmak şartıyla değil de;

“—Yâ Rabbi, buradan benim rızkımı ver. Ben bu rızka vesile olsun diye bu işe başladım. ‘Buradan rızkımı alayım da sana kulluk edeyim. Takatim gelsin, kuvvetleneyim. Kışın üşümeyeyim diye esvaplar alayım, sıcak evlerde oturayım da sana taat edeyim!’ diye ben bu işe teşebbüs ettim. Yoksa gayem bu değil. Gayem yine sensin yâ Rabbi!” diyebilmeli.

Yalnız bunlar kazanca vesile işte. Herkesin ticareti, sanatı.

Şimdi nereden belli olacak senin o işinin Hak için olup olmadığı?

O ezan “*Allahu ekber*” dedi mi, “*Allahu ekber*” nidasını duymadan evvel, kapının önüne sandalyeni koyup da abdestini alıp camiye gidebiliyor musun? Demek ki senin niyetinde halislik var, doğrusun, ispat ediyorsun doğruluğunu...

Yok! Ezan okunuyor da umuruna gelmiyorsa; sabah gidiyor, öğlen gidiyor, ikindi gidiyor, akşam gidiyor, yatsı da gidiyor... Eh sen hâlâ dükkândan geleceksin de, çoluk çocuk da bekler;

“—Ekmek yiyeceğiz!” diyerekten.

Onun için, dünyada ipekli kumaş giyen erkeklerin, ahirette nasibleri yoktur. Kadınlara burada ruhsat verildiye de, bu ruhsat bunu mutlaka yapınız demek değildir. Onlar da buna itibar etmezlerse, dereceleri o nisbetle yükselir.

p. Şeref ve Asalet

Ahmed ibn-i Hanbel, Tirmizî, İbn-i Mâve ve diğerleri

Semüretü’bnü Cündeb RA’dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁶

¹⁶ Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.74, no:3194; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.264, no:4209; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.10, no:20114; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.177, no:2690; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.VII, s.219, no:6912; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.VII, s.135, no:13554; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.III, s.302, no:208; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.154, no:4578; Kudâî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.I, s.46, no:21; İbn-i Ebî Âsım, *Zühd*, c.I, s.116, no:229; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.II, s.159, no:2811; Semüretü’bnü Cündeb RA’dan.

Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.X, s.440, no:17841; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.III, s.302, no:208; Ebû Hüreyre RA’dan.

الْحَسَبُ الْمَالُ، وَالْكَرَمُ التَّقْوَى

حم. ت. ه. طب. والدارقطني، ق. ط. ك. ض. عن سمرة؛ العسكري عن أبي هريرة؛ خط.
عن علي؛ حل. طب. عن أبي هريرة وجابر

RE. 202/13 (*El-hasebü'l-mâlü, ve'l-keremü't-takvâ.*) (*El-hasebü'l-mâlü*) “Haseb, şeref mal iledir. (*Ve'l-keremü't-takvâ*) Kerem, asalet takvâ iledir.”

Haseb; bir insanın kıymetini artıran, yükselten şey. Bu yükselten şey ne ise, o senin hasebindir. Nedir o yükselten şey? Malı çok oldu muydu insanın, parası çok oldu muydu, herkesin yanında kadr ü kıymeti yüksek olur. Herkes ona hürmet gösterir. Selâm verir, ta'zim eder. Sebebi malıdır. O mal kendisine bir haseb olmuş oluyor. *Kerem* ise takvadır. O da senin büyüklüğünü ifade eden şeydir.

r. Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'in Fazîleti

Ahmed ibn-i Hanbel, Tirmizî, İbn-i Ebî Şeybe ve diğerleri Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁷

الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ

(ش. حم. ت. حسن صحيح، طب. حل. عد. كر. عن ابى سعيد، وعمر، وأنس، وابن مسعود)

¹⁷ Tirmizî, *Sünen*, c.XII, s.238, no:3701; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.50, no:8169; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.3, no:11012; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.XII, s.96, no:32840; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.X, s.114. no:2021; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.112, no:34246; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XII, s.195, no:11743.

RE. 202/14 (*El-hasenü ve'l-hüseynü, seyyidâ şebâbi ehli'l- cenneti.*)

(*El-hasenü ve'l-hüseynü*) “Hasan ile Hüseyin, (*seyyidâ şebâbi ehli'l-cenneti*) cennet gençlerinin efendileridir.”

Yine Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁸

الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ
وَأَبُوهُمَا خَيْرٌ مِنْهُمَا

(ه.ك.عد.طب.خ.ط.كر.عن بن عمر، وعلى، وأنس، وابن مسعود)

RE. 202/15 (*El-hasenü ve'l-hüseynü seyyidâ şebâbi ehli'l- cenneti, ve ebûhümâ hayrun minhümâ.*)

(*El-hasenü ve'l-hüseynü seyyidâ şebâbi ehli'l-cenneti*) “Hasan ile Hüseyin cennet gençlerinin efendisidir, (*ve ebûhümâ hayrun minhümâ*) babaları ise onlardan daha hayırlıdır.”

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁹

¹⁸ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.131, no:115; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.373; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XIX, s.292, no:650; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, X, s.294, no:15089; Mâlik ibn-i Huveyris RA'dan.

İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.413; Enes ibn-i Mâlik RA'dan. Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.I, s.140; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XIII, s.209; Hz. Ali RA'dan.

¹⁹ İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XIV, s.132; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.435; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.119, no:34282; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XII, s.198, no:11747.

أَلْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ، مَنْ أَحَبَّهُمَا فَقَدْ أَحَبَّنِي، وَمَنْ أَبْغَضَهُمَا فَقَدْ أَبْغَضَنِي

(كر. عن ابن عباس)

RE. 202/16 (*El-hasenü ve'l-hüseynü seyyidâ şebâbi ehli'l- cenneti, men ehabbehümâ fekad ehabbenî, vemen ebgadahümâ fekad ebğadanî.*)

(*El-hasenü ve'l-hüseynü seyyidâ şebâbi ehli'l-cenneti*) “Hasan ile Hüseyin cennet gençlerinin efendileridir. (*Men ehabbehümâ fekad ehabbenî*) Kim onları severse, beni sevmiş olur. (*Vemen ebgadahümâ fekad ebğadanî*) Kim de onlara buğz ederse, bana buğz etmiş olur.

s.Hased İyilikleri Yer Bitirir

Son olarak da şu hadis-i şerifi okuyalım!

İbn-i Mâce ve Ebû Ya'lâ, Enes RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁰

أَلْحَسَدُ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ، كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ؛
وَالصَّدَقَةُ تُطْفِئُ الْخَطِيئَةَ، كَمَا يُطْفِئُ الْمَاءُ النَّارَ؛
وَالصَّلَاةُ نُورُ الْمُؤْمِنِ، وَالصِّيَامُ جُنَّةٌ مِنَ النَّارِ

(ه.ع. عن أنس)

²⁰ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.253, no:4200; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.267, no:6610; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.167, no:1421; İbn-i Zenceveyh, *el-Emvâl*, c.III, s.111, no:1032; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.247; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXVIII, s.45; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.330, no:3656; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

RE. 202/17 (*El-hasedü ye'külü'l-hasenâti, kemâ te'külü'n- naru'l-hatabe; ve's-sadakatü tudfiü'l-hatîete kemâ yutfiu'l-mâü'n- nâre; ve's-salâtü nûru'l-mü'mini. ve's-siyâmu cünnetün mine'n- nâri.*)

(*El-hasedü ye'külü'l-hasenâti kemâ te'külü'n- naru'l-hatab*) “Hased, sevapları ve hasenatı, ateşin odunu yediği gibi yer, bitirir. (*Ve's-sadakatü tudfiü'l-hatîete kemâ yutfiu'l-mâü'n-nâr*) Sadaka ise günahları, suyun ateşi söndürdüğü gibi söndürür. (*Ve's-salâtü nûru'l-mü'mini*) Namaz mü'minin nurudur. (*Ve's-siyâmu cünnetün mine'n-nâri*) Oruç da Cehenneme karşı siperdir.”

Şimdi huylar yetmişer tane; 70 küsur iyi huy var, 70 küsur da kötü huy var. Hased, kötü huylardan birisidir. Bu sadıklarla beraber olmanın faydasından birisidir ki, insan kötü huylarını birer birer birer bakarsın terk eder. O sadıklarla olan ünsiyeti dolayısıyla.

Mesela bir insan gelmiş Efendimiz SAS'e. Birçok fenalıklara alışmış, her türlü kötülüğü işliyor.

“—Ben müslüman olacağım ama ben de hırsızlık var, sarhoşluk var, zina var, yalancılık var, şu da var bu da var, da var, hepsi var. Ben müslüman olmak istiyorum ama bunların hepsini de birden terk et dersen, bunu da yapamam!” demiş.

“—Eh! Öyleyse sen yalanı bırak! Doğruluktan ayrılma... Razi mısınız?” demişler.

“—Razıyım!” demiş. “*Lâ ilâhe illa’llah, Muhammedün rasûlü’llah*” demiş ve müslüman olmuş.

Şimdi akşam olmuş, içki içmeye gidecek.

“—Yakalanırsam dövecekler. Yalan da söyleyemeyeceğim, söz verdim doğru söyleyeceğime dair. İçmeyeyim bari.” demiş.

Hırsızlığa gidecek olmuş;

“—E yakalanırsam elimi kesecekler. Yalan söylesem olmaz, söz verdim söylememek için.” demiş, onu da bırakmış.

Derken kötülükleri birer birer bırakabilmiş. Ne sayesinde? Peygamber SAS’ın sohbetine dahil oluşu sebebiyle. Bir söz verdi ve onun sohbetine girdi. Binaen aleyh iyi insanların sohbetine giren insanlar, netice itibariyle böyle iyi insanlar olurlar.

Onun için hased, kötü bir huydur. Bir insan 40 yaşına, 50 yaşına, 60 yaşına kadar yaşar. Dünya hayatı içerisinde 60’ından sonra bir uyanıklık gelir kendisine, ya da 40’tan sonra;

“—Yahu olmaz, ayıp günah! Tövbe edelim, istiğfar edelim. Artık camiye alışayım, devam edeyim, namaz kılayım, işte Allah’a kulluk edeyim!” der.

Der ama, bu 60 sene içerisinde gönle yerleştirilen kötülükler öyle bir *Allahu ekber* deyip namazı kılmakla terkedilemez. Peygamber SAS’ın huzurunda o gün oluyordu ama, bugün o yok.

Onun huzurunda değiliz, mâneviyatına da giremiyoruz. Binaen aleyh, içimize saplanmış, yerleşmiş olan o kötü huyu çıkarıp atmak, dağı yerinden söküp atmaktan daha zordur. Dağı yerinden söker atarsın, bugünkü makineler vasıtasıyla; fakat huyu söküp atamazsın. O kötü huy, yine huydur. “Can çıkmayınca huy çıkmaz!” derler vesselâm.

Bu iyi huylara çocukluktan alışmak lazım! Ama çocuk tabi babası neyse ona göre yetişecek. Babası iyiyse çocuk da iyi yetişir. Babası hayırsızsa ne yapsın o çocuk? O da ondan alacak dersi. Allah yardımcımız olsun.

Onun için evvela büyük iş babalara düşüyor. Babalar kendilerini düzeltmeli ki, evlatlara da o düzgünlük isabet edebilsin. Bakınız ne kadar fena ki;

Bu hased denilen huya sahip olan kimse, karşısındaki bir zengini, bir bilgini çekemiyor. Onu bir türlü hazmedemiyor:

“—O yaşasın da ben niye yaşamayacağım!” diyor. Yâ Rabbi, onun elinden de al!” diyor. “Bana verirsen iyi ama, bana vermezsene verme, onda da olmasın!” diyor, istemiyor.

Bu huy var içerde. Bir insan namaz da kılar, sadakalar da verir, iyilikler de yapar ama böyle komşusunu çekemez, dükkân komşusunu çekemez, mahalle komşusunu çekemez, aleyhinde bir sürü dedikodular yapar. Bu hasedliğin iktizası, ateş odunu yiyip nasıl yok ediyorsa, hased denilen huy da iyilikleri böyle yok eder gider.

t.Sadaka Günahları Söndürür

وَالصَّدَقَةُ تُطْفِئُ الْخَطِيئَةَ، كَمَا يُطْفِئُ الْمَاءُ النَّارَ؛

(*Ve's-sadakatü tudfiü'l-hatîete, kemâ yutfiu'l-mâü'n-nâre.*)

“Sadaka, suyun ateşi söndürdüğü gibi günahları söndürür.”

Buna çok kulak veriniz! Geçen hafta vaiz efendi de söylüyordu bunu. Sadakanın azı çoğu olmaz; bir kuruş da sadakadır, 500 kuruş da sadakadır, beş bin kuruş da sadakadır. Sadakayı muhtaç olan fakirlerin ihtiyacına yardım için vermekten kat'iyen kaçınmamalı.

Camimizin şurasında ufacık bir şey yapıyoruz, buna bir türlü parayı temin edemiyoruz. Halbuki cemaatimiz buraya haftada işte birer, ikişer, üçer, beşer lirayı mütemadiyen böyle devamlı olarak verseler, bu yapıldıktan sonra da daima devam eder gider böyle. 15-20 sene içerisinde bir cami parası daha birikir bizde. Başka taraflara el açmaya, yalvarmaya da lüzum kalmaz.

Hatadan da salim olamıyoruz. Evliya da olsa insan hatadan salim değildir, buna dikkat edin! Bir insan evliya da olsa, evliya olmakla hatasız olamaz. Peygamber değildir evliya. Hatasızlık ancak peygamberlere mahsustur.

Evliya olan kimselerde de hatalar sadır olabilir. Fakat o, hatasını çabuk telâfi eder. Derhal anlar, istiğfara kapanır, secdeye kapanır, “Aman Yarabbi beni affet!” der.

Onun için hatalar bir ateştir. Günahlar ateşe müsavidir, ateşe benzer. Ateş nasıl etrafı yakıyorsa, nasıl ki haseneleri yakıyorsa bunları söndürecek olan da sadakadır. Suyla bu hasedi söndüremezsin. Bunun ateşini söndürecek şey sadakalarıdır.

Nasıl ki ateşi su söndürüyorsa, hataları da söndüren sadakadır. Bunu ihmal etmeyin. Elinizden gelirse her gün verin. Hatta Efendimiz SAS'ın tavsiyesi de vardır. Her gün veriniz! Çünkü 360 mafsala maliksiniz ve bu 360 mafsalın şükürü lazım. Bunların şükürlerini ifa için sadaka verilmeli!

Allah-u Teâlâ el-hamdü lillâh ne güzel sıhhatte yaratmış, işe yarar bir haldeyiz. Aklımız sağlam, vücudumuz sağlam, hareketlerimiz yerinde, kuvvetimiz yerinde, işimizi kendimiz görebiliyoruz. Bu bir nimet-i uzmâdır. Aramızda akılsızlar vardır. Allah o akılsızları bize nümune için yaratmıştır.

“—Bak onu gör! Bak onun aklına! Ona bir akıl verecek kimse bulabiliyor musun dünyada?”

Ne doktor para eder, ne de tımarhane para eder. Oraya düşersin, çekersin de çekersin.

Aklı kimse koyamaz bir kere. O Allah'ın verdiği bir hazinedir. Sıhhat da öyle. Bazı adamlar Allah esirgesin felç oluyor, bazı adamlar kanser oluyor, bazı adamlar bilmem ne oluyor. Çeşitli hastalıklar var. Bu hastalıklara düşen insanlar görüyorsunuz ne hallerde. Hele fakir fukara olursa ne büyük ızdıraplara düşer oluyor.

Binaen aleyh, bu sıhhatin karşılığında vereceğiniz 5-10 kuruş nedir ki? Herkes haline göre bir şey vermekle mükelleftir. Onun için siz sadakalarınızı verin. Çünkü sadaka hem sizin hatalarınızı söndürür, ateşi söndürdüğü gibi, hem de sizin için, cemiyetiniz için faydalı olur.

u. Namaz Müminin Nurudur

وَالصَّلَاةُ نُورُ الْمُؤْمِنِ، وَالصِّيَامُ جُنَّةٌ مِّنَ النَّارِ

(*Ve's-salâtü nûru'l-mü'mini. ve's-siyâmu cünnetün mine'n-nâri.*)

“Namaz mü'minin nurudur. Oruç da müminin ateşten koruyucu kalkanıdır.”

Bu namaz hakkında Medine-i Münevvere'de bize bir kitap verdiler, sırf namaza ait. İmkân olursa, bir dahaki derse ondan da bahsederim.

Namaz, muhakkak her mümin ü muvahhide şarttır. “—Namazsız müslümanlık olmaz!” demiş bu kitapta.

“—Bizde oluyor ya Hocaefendi! Namaz kılmadan da müslümanız. *Lâ ilâhe illa'llah* diyoruz, cumadan cumaya da camiye geliyoruz, Cuma namazını kılıyoruz, bayramlara geliyoruz, biz de Müslümanız!” diyen olabilir.

Sözü belki hatalı oldu ama İslâm'da kemâl lazım! Namaz kılmadan da müslümansın ama öyle Müslümansın! Çürük müslüman, zayıf müslüman...

Ama müslümanın imanlısı, salâbeti diniyye sahibi olanı makbul. Salâbeti diniyyeye sahip olan Müslümanla, bu salabeti diniyyeye sahip olmayan iki müslüman bir olur mu?

Birisi yatakta yatan bir adam, hiç tutacak bir yeri yok, hasta... Bir de sağlam bir adam var, her işini kendisi beceriyor, başkalarına da yardım ediyor. Şimdi o da insan, bu da insan... Aradaki fark ne kadar büyük!

O yatıyor ve gözünü açmış, senin yardımına bakıyor;

“—Bana yardım et, ilaç parası ver, ızdırabım var!” diyor.

Öteki de sahîhü'l-beden, zevki yerinde... Aradaki fark ne kadar büyük.

Namaz kılanla kılmayan arasındaki fark da böyledir arkadaş. İkisi de insandır, ikisi de müslümandır ama birisi zayıf, birisi kavi... Allah hepimizi kendisinin razı olacağı amellerle müzeyyen olan kullarının arasına kabul eylesin...

Demek namaz nurdur, mü'minin nurudur. Oruç da müminin ateşten koruyucu kalkanıdır. Allah affetsin kusurlarımızı...

v.Hased İmanı İfsad Eder

Deylemî, Behz ibn-i Hakîm'den rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²¹

²¹ *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.461, no:7440; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.356, no:1131;

الْحَسَدُ يُفْسِدُ الْإِيمَانَ، كَمَا يُفْسِدُ الصَّبْرُ الْعَسَلَ

(الديلمى عن بهز بن حكيم عن أبيه عن جده)

RE. 203/1 (El-hasedü yüfsidü'l-imane. kema yüfsidü's-sabru'l- asel.) “Hased imanı ifsad eder, bozar, ishal ilacının balı bozduğu gibi.”

Bu hadis-i şeriften de gelecek dersimizde bahsederiz. Yukarıda hasenatı zikretti; “Hased hasenatı yer.” dedi. Burada da “Hased imanı ifsad eder.” diyor ki daha tehlikeli.

Allah kusurlarımızı affetsin... Tevfîkât-ı samedâniyyesine mazhar etsin... Emrine imtisâl eden, nehyinden kaçınan ve Peygamber SAS'in sünnetlerine temessük eden kullarının arasına bizleri de kabul etsin... Şefaatine de nâil eyleyip, cennât-i âliyâtına dâhil olan bahtiyarların arasına bizleri de ilhak buyursun...

Li'llâhi'l-fâtihah!

Mehmet Zahid Kotku

23. 05. 1971 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

